

Information till dig som tar hand om *kaniner*

Hur kaninen lever vilt - vad är det för djur egentligen?

Kaniner lever naturligt i flockar på 1-3 hanar och 1-10 honor samt deras ungar. De har stark gemenskap inom flocken och är mycket sociala. Kaniner kan bli omkring tio år gamla, men det är sällsynt i det vilda. De gräver djupa hålor med många ingångar, och håller sig inom ett stort men begränsat område som de försvarar mot andra kaniner.

Eftersom kaniner är bytesdjur åt många fåglar och andra rovdjur är de ständigt på vakt, och för att de ska känna sig trygga är det viktigt att de har möjlighet dels att gömma sig och dels att söka av sin omgivning efter faror. När de spanar efter rovdjur ställer de sig på bakbenen, vädrar i luften och vinklar sina känsliga öron fram och tillbaka. Hörseln är kaninens främsta sinne.

Vilda kaniner är framför allt aktiva i gryning och skymning, men tamkaniner kan ofta justera sin dygnsrytm efter omgivningen. Andra skillnader mellan vilda och tama kaniner är att de tama är lite mindre vaksamma och mer nyfikna på nya saker. Annars är det inte mycket mer än utseendet som skiljer dem åt.

Kaninens föda

Som de flesta gräsätande djur spenderar kaniner större delen av dygnet med att äta eller smälta föda. Kaninens tänder växer hela livet, och de behöver äta mycket gräs, hö och gnaga på grenar och rötter för att slipa ner tänderna. Ständig tillgång till grovfoder (hö, gräs, bark mm) är ett måste för att kaninens mag-tarmkanal ska må bra, och på vintern för att de ska kunna hålla värmen. Ger man kaninen för mycket lättsmält föda, som pellets, kan det göra att de äter mindre av grovfodret och det kan göra dem sjuka. Några matskedar pellets per kanin och dag brukar räcka. Kaniner ska inte ha feta fröer eller annat som brukar ingå i gnagarblandningar. Däremot är färska grönsaker och begränsade mängder frukt viktigt för att de ska få i sig alla vitaminer.

Att ta hand om kaniner

För att kaniner ska trivas med sina liv i fångenskap är det viktigt att de kan få utlopp för sina naturliga behov. De ska kunna gräva, springa, spana efter rovdjur och äta grovfoder. De måste också leva i en fungerande social gemenskap med andra kaniner.

De flesta kaniner, utom angoror, behöver inte hjälp med att sköta sin päls. Får de gräva behöver man inte heller klippa klorna, men i vissa fall kan det behövas.

Kaniner mår bäst av att leva ute året om, men blir det riktigt kallt behöver de en håla eller isolerat hus, samt gott om mat för att hålla värmen. På sommaren behöver de skydd för sol och mycket vatten när det är varmt. Kaniner är mer känsliga för värme än för kyla.

Kaninens hälsa

Det kan vara svårt att märka på beteendet om en kanin är sjuk. Kolla därför igenom din kanin med jämna mellanrum, känn efter tumörer och bölder och se så att tänder och ögon är fina. Om din kanin blir sjuk så se till att du får träffa en veterinär som kan kaniner. De är extra känsliga för narkos och ska inte sövas om de är i dåligt allmäntillstånd.

Vad säger lagen om kaniner?

I djurskyddslagen står att alla djur som hålls i fångenskap ska skyddas mot onödigt lidande och ges möjlighet att bete sig naturligt. Det finns även speciella föreskrifter som beskriver hur kaniner ska skötas som sällskapsdjur. Du finner dem på baksidan.

Ur Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2005:8, saknr L80) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby.

4 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Djur som har behov av att vara tillsammans med andra djur ska hållas och skötas på ett sätt som tillgodoser dessa behov.

2 § De djur som konstant visar eller vid upprepade tillfällen har visat aggressivitet, jaktbeteenden eller andra hotbeteenden mot andra djur får inte hållas tillsammans med dessa på ett sätt som kan medföra att de skadas eller stressar dem eller själva skadas eller blir stressade.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

4 § Ett förvaringsutrymme ska vara utformat så att tillsyn kan ske utan svårighet.

5 § Ett förvaringsutrymme ska vara rymningssäkert.

Mellanrum i galler, nät och andra anordningar ska vara konstruerade och anpassade till djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna. Material och infästningar i galler, nät och andra anordningar ska vara anpassade till förvaringsutrymmets storlek och till djurens storlek, styrka och eventuella gnagbenägenhet.

Allmänna råd till 4 kap. 5 §

Ett förvaringsutrymme utomhus som är placerat direkt på marken, och som innehåller grävande djur, bör ha ett nedgrävt nät under utrymmet eller på annat sätt vara konstruerat så att djuren hindras från att gräva sig ut.

Utrymmen

10 § Ett förvaringsutrymme ska vara tillräckligt stort för att möjliggöra de rörelser och den motion som varje djur behöver.

Bottenmaterial

11 § Ett förvaringsutrymme ska vara försett med bottenmaterial och bomaterial om det behövs för att tillgodose djurens behov. Bottenmaterial och bomaterial ska då finnas i en för djurarten och djurens ålder tillräcklig mängd och vara av god kvalitet samt i övrigt beskaffat så att djuren inte kan skadas av gifter, mögel eller damm.

Inredning

12 § Ett förvaringsutrymme ska innehålla inredningsmaterial, som ger de klättermöjligheter, gräv- och dykmöjligheter, viloplats, och gömställen samt bad-, sim- och dykmöjligheter, som varje djurart behöver för att kunna utöva sitt naturliga beteende.

13 § Utfodrings- och vattningssystem ska vara utformade, dimensionerade och placerade så att de medger ett för varje djur lugnt och naturligt intag av foder och vatten.

Klimat

14 § Djur ska hållas i ett klimat som är anpassat efter varje djurs behov och till djurhållningsformen.

Allmänna råd till 4 kap. 14 §

Förändringar av omgivningstemperaturen bör ske successivt. Ett djur bör inte flyttas mellan inomhushållning och utomhushållning när det medför stora temperaturförändringar för djuret.

18 § Om ett djur hålls utomhus ska det ha ett efter sitt behov anpassat skydd mot stark värme, nederbörd, fukt, bläst, kyla och andra djur. Marken ska vara tillräckligt dränerad så att den inte blir sörjig under normala väderleksförhållanden.

Allmänna råd till 4 kap. 19 §

Albinodjur som saknar ögonpigment bör ha möjlighet att dra sig undan till skuggade platser och bör inte utsättas för en kontinuerlig ljusintensitet som överstiger 50 lux.

Tillsyn och skötsel

21 § Tillsynen ska ske på ett för djuren tryggande sätt och normalt minst en gång dagligen.

22 § Rengöring av ett förvaringsutrymme och byte av bottenmaterial, strömedel och bomaterial ska ske med sådana intervall att en god hygien upprätthålls.

26 § Djur ska ha daglig tillgång till foder om inte annat anges i 9 – 13 kap. Foder ska vara av lämplig struktur, av god hygienisk kvalitet och tillgodose varje djurs näringsbehov.

8 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av kaniner och gnagare

1 § Gnagare, utom guldamstrar, ska hållas i par, av samma eller motsatt kön, eller i grupp. Detta gäller inte om det finns särskilda skäl. Tidpunkten för, och tillvägagångssättet vid, sammanförandet av djur till par eller grupp ska väljas med hänsyn till djurens art, ålder och kön samt andra omständigheter, så att risken för osämja minimeras.

Allmänna råd till 8 kap. 1 §

Kaniner bör hållas i par eller grupp, när så är möjligt. Par och grupper av kaniner eller gnagare bör sättas samman av unga djur och hållas stabila. Om vuxna djur ska sammanföras bör burens eller inredningens ändras så att den upplevs som en okänd plats för alla. Vuxna honor med diande ungar bör inte sammanföras i nya grupper. En grupp bör inte bestå av fler än tio vuxna djur. Djur som hålls i par eller grupp bör ha tillgång till gömställen eller föremål som ger dem möjlighet att komma utom synhåll för varandra. Könsmogna okastrerade hanar bör inte hållas tillsammans. En hona bör inte hållas kontinuerligt tillsammans med en köns mogen okastrerad hane om det innebär att honan utsätts för hälsostörningar på grund av upprepade betäckningar och födslar.

3 § Kaniner och gnagare ska ha tillgång till gnagmaterial.

Allmänna råd till 8 kap. 3 §

Gnagmaterial bör utgöras av hårda fodermedel såsom knäckebröd, råa rotfrukter, hö, färska grenar med bark eller dylikt.

4 § Kaniner och gnagare, som har en sådan lång eller ullig päls att de inte själva kan hålla sig rena, ska ges pälsvård.

Allmänna råd till 8 kap. 4 §

Angorakaniner bör klippas minst en gång var tredje månad.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

7 § Kaniner och gnagare får inte hållas på nätgolv. Detta gäller dock inte då djuren hålls i betesburar eller andra utrymmen med direkt kontakt med marken.

8 § Vintertid ska utomhusburar vara upphöjda från marken.

Bottenmaterial

10 § Burbotten i andra burar än betesburar ska vara täckt med ett för djuren anpassat strömedel.

Allmänna råd till 8 kap. 10 §

Strömedel till angorakaniner bör utgöras av halm.

Inredning

11 § Kaniner och gnagare ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö.

Allmänna råd till 8 kap. 11 §

En för sysselsättning berikad miljö bör innehålla material och anordningar att klättra på, hoppa upp på eller krypa under eller foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Grävande djur bör ha gräv- och dykmöjligheter och hamstrande djur möjligheter att samla foderförråd.

14 § Kaniner (m fl) ska ha bomaterial med långa strukturer så att det kan flätas samman.

Allmänna råd till 8 kap. 14 §

Flätbart bomaterial bör bestå av halm, hö, träull, rivet papper eller dylikt.

Foder

20 § Kaniner (m fl) ska ha fri tillgång till grovfoder såsom hö eller gräs. Förändringar av foderstaten till kaniner ska ske successivt. Detta gäller särskilt vid övergång från hö till färskt gräs.

Allmänna råd till 8 kap. 20 §

Om flera kaniner eller gnagare hålls tillsammans bör fodret vara tillgängligt så att alla djur har möjlighet att äta samtidigt. Hö och slaget gräs bör ges i höhäck.

21 § Om kaniner hålls utomhus eller i ett uppvärmt utrymme och temperaturen understiger 0°C ska de ges uppvärmt dricksvatten vid minst två tillfällen per dygn.